

Előfizetési árak:
Egy évre 10.— Ft.
Félévre 6.— Ft.
H. kir. postatakarékpénztári
csekk száma 38990
A hirdetés díj mm-
ként 32 fillér s előtér
fizetendő. Szöveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Bpest
VI. Arad u. 71. sz.
IV. emelet 4. (LII)
— Térész körútnál —
Tel.: Aut. 188—98
Lapmegjelenés
minden hé 1-én és 15-én.

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pinécérdekeket képviselő lap

Popper Mór és Lipótrt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

ad 1483—931 szám.

Árverési hirdetmény.

Hegyeshalom község előljáró-
sága közhírré teszi, hogy a

községi vendéglő és mézszárszék

folyó évi szeptember hó 3-án d.
u. 3. órakor nyilvános árverésen
6 évi időtartamra bérbe lesz
adva.

Az árverési feltételek a hiva-
talos órák alatt a főjegyzői iro-
dában megtekinthetők.

Hegyeshalom, 1931 július hó 30.

Falb Pál,
bíró.

Varga István,
h. főjegyző.

Árverési hirdetmény

Moson község előljárósága köz-
hírré teszi, hogy a község a tu-
lajdonát képező „Városházi”,
„Vasuti” vendéglőt, valamint a
„Korona” és „Fehérló” szállodát
1931. évi augusztus hó 22-én dél-
előtt fél 10 órakor a községi iro-
dában tartandó nyilvános árve-
résen 1932. évi január hó 1-től hat
évre bérbe adja.

Árverési feltételek a községi
irodában betekintheők.

Moson, 1931 augusztus 7-én.

KÖZSÉGI ELŐLJÁRÓSÁG.

Vendéglők, szállodák és kávéházak

vászon- és damaszt-
áruszükségletüket
legelőnyösebben be-
szerezhetik

Kohn Bernát

vászonáru üzletében
BUDAPEST, KIRÁLY UCCA 13
(Gozsdu-átjáróház második udvar)

hol is nagy tétel
abroszok és szal-
véták alkalmi ára-
kon, továbbá
főrlőkészítők, tör-
lők, hangerlik,
ágyneműek stb.
példátlanul olcsón
kaphatók.

Duplán szövött színes cérna-
abrosz 130/130 cm. drbja P 3.80
Duplán szövött abroszkelme 130
cm. széles, per mtr P 3.20

Cégünk hírneve garancia az áru
jó minőségéért.

JÉGSZEKRÉNYEK

bor- és sörkimérő
készülékek, pohárállványok min-
den méretben, valamint székek
és asztalok gyári árban kaphatók.
Kedvező fizetési feltételek! Javi-
tások olcsón és pontosan eszkö-
zöltetnek. Kérjen árajánlatot!
Jégszekrények, bor- és sörkimérő
készülékek üzeme

Klement András

BUDAPEST, VII, KIRÁLY U. 27.
(az udvarban)

Telefon: J. 401—10.

Lerakat: DEBRECEN, Piac u. 42.

Saját érdeke

minden vendéglősnek, hogy bor-
és sörkimérőkészüléke kifogástal-
anul működjön. Mielőtt bárhol
szükségletét beszerezze, fordul-
jon bizalommal Stiller Artur
céghez, hol állandóan raktáron
talál jégszekrényeket, bor- és
sörkimérőket.

Javitások szakszerűen eszközöl-
tetnek.

Stiller Arthur

jégszekrények
és sörkimérők üzeme Budapest,
VII, Kazinczy u. 6b. Tel.: J 413-70
Kérjen árajánlatot.

Kristály

ásványvizet kizárólag

Szent

Lukácsfürdő

tölt

Baktériummentes.

Üdítő.

Védjegy:

Szent Lukács az országgal

Kézzelhajtós szabályozható vas-
asztallal, éter- és oxigénnel fel-
szerelve, de villamosáramra is
basználható

új moxigép eladó.

Cím: Proviés Antal Kiskunmajsa,
Templom utca 764. szám.

Szent István Sortersör

a Polgári Serfőzde páratlan
különlegessége.

HENNEFELD

R.-T. JÉGSZEKRÉNY-
GYÁRA, BUDAPEST,

VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett.) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégszekevények és sörkimérő készülékek.
Automatikus villamos hűtőszekrények.

Sörszerelvények.
Kedvező fizetési
feltételek.

Jégszekevények és
sörkimérők
pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.
Kávéházi és vendéglői
felszerelések szaküzlete

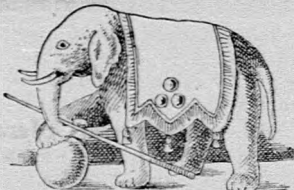
Telefon: József 429-02.

Szállít mindennemű alpacca és alpaccaezüst felszerelési tárgyakat. — Evőeszközök legolcsóbb beszerzési forrása. Billiárdasztalok, golyók, dákók, dominók, éttermi márvány- és kártyaasztalok. — Sörkimérő-készülékek minden méretben, borkimérő asztalal, levegő vagy szénsavnyomásra is. Hitelesített vendéglői üvegárúk a legnagyobb választékban, gyári áron. Újraezüstözés és alpaccaárúk javítása jutányos áron. Kérjen árjegyzéket. Saját vagy megadott tervek szerint teljes szálloda-, étterem-, kávéház-, cukrászda- és kaszinóberendezések

PAITZ JÁNOS

MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFANTCSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR
BUDAPEST, VII., AKÁCSA UCCA 55.
TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői be-
rendezések. Billiárdok, dákók,
golyók, dominók, sakkok. Sör-
apparátusok, jégszekevények, asz-
talok, székek, Lignum Sanctum
kuglizolyók, kuglibábuk stb.

Beszerezte már
a Korcsmai hitel
elközléséről szóló
új plakátot

KREIBICH

szállodai, kávéházi és ven-
dégli összesszemélyzetek
:: elhelyező irodája ::

mely 36 év óta fennálló és úgy a fő-
nök urak, mint az elhelyezett személy-
zet teljes elimerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.
Telefon: Aut. 854-66.

Valentin Vilmos sirkőüzeme

Bpest-Kőbánya,
az Ujtemetőnél,

Modern művészi siremlékek.

A „Vendéglősök és Korcsmárosok
Temetkezési Egyesülete”
tagjainak árkedvezmény.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb
Szakácskönyvének

harmadik kiadásának
a polgári konyha, házi cukrászat és a
diétás főzés ismereteivel.

A könyv 10 pengő és a portó. Meg-
endelhető az összeg előzetes bekül-
désével lapunk kiadóhivatalában.

Vásárlásnál a kartársak
saját érdekükben
hivatkozzanak a Fogadóra

NAGY IGNÁC

pincfelszerelési cikkek raktára
Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.
hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok,
parsfedugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Használt és új vendéglői,

kávéházi berendezések,

asztalok, székek, billiárd-
asztalok, dákók, golyók,
sörapparátusok, alpacca-
evőeszközök és az összes
felszerelési tárgyak

legolcsóbb
beszerzési
forrása

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.
Alapított 1895.

FŐSÖR

maláta pezsgő

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fe-
lett határozna, mielőtt könyvelőjének a
merleg elkészítésére utasítást adna, for-
duljon bizalommal VARGHA LÁSZLÓ
hites könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL

szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József
körtút 86. szám. Telefon: József 322-60

tanácsért

adózás és könyvelés szempontjából.
Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző köny-
szakértő az Ön érdekeit védi.

Vállal: könyvlecek fellektetését, revízió-
ját, rendbehozatalát, örökösödési és társas-
üzleti elszámolásokat, havi és órákonyve-
lést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk elő-
fizetőinek 25%-os kedvezmény biztosítva!

DREHER BAKSÖR

Szabadszálláson

kütnő rízing bor kisebb
és kadarka tetelekben is

eladó

özv. Hangel Péternél,
Fülpöszállási út

A bortörvény kivonat kiadó-
hivatalunkban 90 fillér,
miért veszi ügynököktől
2-3 pengőért?

Előfizetési ár:
 Egész évre 16.— P
 Félévre . . . 8.— P
 M. kir. postakaraképzetési
 csekk száma 39990
**A hirdetés díj ma-
 lár 32 fillér a első
 fizetendő. Szöveg
 közt annak duplája**

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:** Bpest
 VI. Aradi u. 11. sz.
 IV. emelet 4. (Lift)
 — Teréz körútnál —
 Tel.: Aut. 188-98
 Lap megjelenés
 minden hó 1-én és 15-én

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
 A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgezdasági és pincérérdekeket képviselő lap

Szigorú rendelet az ásványvizes-, sörös- és tejesüvegek visszaszolgáltatásáról és tisztántartásáról

A m. kir. államrendőrség budapesti főkapitánya 11.893. fk. eln. 1931. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: „Az utóbbi időben ismét gyakran panasz tárgyát képezi a fogyasztóközönység egy részének az a helytelen eljárása, hogy az ásványvíz és tejüzemek, sörgyárak és egyéb élelmiszer- és élvezeti cikket szállító vállalatok által a fogyasztóknak használat céljából kölcsönadott, cégjelzéssel ellátott palackjait és egyéb tartályait (hordóit) használat után nem szolgáltatja vissza a kereskedőknek, hanem azokat jogtalanul elszajátítva, esetleg összegyűjtve, házalóknak adja el. Ezenkívül gyakran előfordul, hogy a közönség egy része a kizárólag élelmi vagy élvezeti cikkek szállítására szolgáló palackokat vagy céljuknak meg nem felelő módon az egészségre veszélyes más anyagok és folyadékok (sósav, kénsav, benzin, petrolium, terpentín, stb.) tartására használja fel és ezáltal ugyszólván lehetlenné teszi a palackoknak (tartályoknak, hordóknak) eredeti rendeltetésükre való újbóli felhasználását. Ugyanis azokat az idegen és az egészségre káros hatású anyagoktól vagy csak nehezen, vagy egyáltalában nem lehet teljesen kitisztítani.

Ennek a visszaélésnek megszüntetése céljából figyelmeztetem a fogyasztó közönséget, hogy jövőben a közszükségleti (élelmi és élvezeti) cikkek forgalomba hozására szolgáló és a fogyasztóknak használat végett kölcsönadott ásványvizes-, tejes- és sörösüvegeket és egyéb tartályokat (hordókat) kiürítés után — más, mérgező hatású folyadékkal való felhasználás mellőzésével — az azokat forgalomba hozó kereskedőknek haladéktalanul szolgáltatassák vissza.

Ezzel kapcsolatban figyelmeztetem a közönséget arra, hogy azok ellen, akik a fentieket nem tartják be, részben a kihágásokról szóló 1879. évi XL. tc. 127. és 129. §§-aiba, — súlyosabb esetben a BTK. 355. ill. 370. §§-aiba ütköző sikkasztás, ill. orgazdaság vétsége miatt, — részben a közegészségügy rendezéséről szóló 1876. évi XIV. tc. 7. §-ába, —

súlyosabb esetben pedig a BTK 314. és 315. §§-aiba ütköző közegészség elleni vétség, ill. büntett miatt a bünvádi eljárást haladéktalanul megindítottam. Budapest, 1931. július 31.”

Az 1879. évi XL. tc. 127. §-a azt mondja: Nyolc napig terjedhető elzárással büntetendő: aki idegen ingó dolgot tudva jogtalanul használ és ezáltal azt megrongálja, vagy értékében csökkenti, vagy a jogtalan használat által egyéb módon kárt okoz.

A 129. §. azt mondja: Aki valamely dolgot megszerez olyan körülmények között, amelyekből gyanítható, hogy az lopás, sikkasztás, rablás, zsarolás vagy jogtalan elszajátítás következtében jutott birtokosa vagy birtolójának kezébe, vagy ugyanilyen körülmények között a dolog elidegenítésére közreműködik: egy hónapig terjedhető elzárással és 200 forint-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Visszaesés esetében, ha az utolsó büntetés kiállításától két év nem telt el, a büntetés két hónapig terjedhető elzárásig és 300 forint-ig terjedhető pénzbüntetésig emelhető.

Az 1876. évi XIV. tc. 7. §-a azt mondja: Jelen törvénynek, úgy az ennek alapján fenntartott vagy kibocsátott rendeleteknek vagy szabályzatoknak áthágásai — közegészségügyi vétség —, amennyiben a büntettet vagy vétséget nem képeznek, a fennálló, illetőleg az alkotandó s keillőleg kihirdetendő szabályrendeletek, vagy az eddigi gyakorlat szerint, ezek hiányában pedig 300 forint-ig terjedhető bírsággal és nem fizethetés esetében 60 napra terjedhető fogsággal közigazgatási úton büntetendők. A büntetés a kihágás mérvéhez arányosítandó, s annak legmagasabb foka csak ismétlés esetében alkalmazható.

A főkapitány rendeletét sokan félreértették és félremagyarázzák. Vannak, akik azt mondják, a sörös vagy más palackért betétet hagytak, ha ezeket a tárgyakat nem adják vissza, úgy azoknak jogos tulajdonosai lesznek, mert a palackok ellenértéke ott maradt betét címén. A rendeletnek nem is ez a célja, hogy a tulajdonjogot vitássá tegye. A

rendelet azért helyes, mert ezekben az edényekben, palackokban, stb. lelkiismeretlen személyek olyan anyagokat és folyadékokat is tesznek, — a hirdetés csak a sósav, kénsav, benzin, petrolium, terpentín, stb. sorol fel —, ami igazán undort keltő. Látni például orvosoknál, laboratóriumokban vizelettel telt palackokat, amelyeket a betegek, cukor, vese vagy más bajok megállapítása végett odavisznek. Egy szakember azt is mesélte, hogy tud arról, hogy egy korszóba egy abortus folytán napvilágra jött 2-3 hónapos embriótt tettek. A főkapitányi rendelet igen is nagyon üdvös, de ajánlatos volna minden kiadott tárgyért magasabb betétet kérni, hogy az a legrövidebb időn belül visszakérüljön. Ha a palack vagy tartály egy napnál tovább nem kerülne vissza, már el sem kellene azt fogadni. Övátosságból minden visszakérülő palackot a tisztaságra nézve meg kellene vizsgálni. Ha bármilyen más anyag volt az üvegben, azt a palackot már el sem kellene fogadni.

Fekete Gyula

Folyó évi július-havában volt huszonöt éve annak, hogy Fekete Gyula segédszerkesztőnk, a legszebb férfikorban, mint munkatárs a „Fogadó” szerkesztőségének tagja lett. A negyedszázados szolgálati évfordulókról sokan nem szívesen emlékeznek meg, mert a 25 év egy mérföldkő, amely arra figyelmezteti a vándorlót, hogy a földi pályán már egy igen nagy utat tett meg, amellyel megközelítette a Gondviselés által megállapított célt. Talán Fekete Gyula is ezzel az elgondolással kívánt átsiklani a 25 éves visszaemlékezésén s talán nem is kellemes neki, hogyha a szerkesztőség jelen soraival arra emlékezteti. Fekete Gyula az iparban érdemeket szerzett s már evégből is megérdemli — ha ezzel nála talán melankolikus hangulatot is idéznék elő —, hogy azokat leírjuk. S ha majd jó sokára egyszer akad valaki, aki a magyar fogadó-, vendéglő-, kávé- és koresmaipar történetét, fejlődését fogja megírni, úgy annak feladata lesz majd, Fekete munkásságát, ténykedését méltatni, amire mi elfoglaltságunknál fogva nem érezzük magunkat hivatva.

Ezelőtt 25 évvel, lapunk alig pár évi fennállása után, nem csekély feladatot vállalt Fekete Gyula. Kettős feladatra kellett már akkor is szerény eszközökkel vállalkozni: a vendéglős és koreszmáros iparosokat szervezetekbe tömöríteni, magyarosítani, ipari öntudatukat fejleszteni és a magyar szaklap olvasására nevelni. Ma persze különösképp hangzik, mikor azt írjuk, hogy a kartársakat magyarosítani kellett és magyar szaklap olvasására nevelni. De ne felejtjük el, hogy hazánk lakosságának 45 százaléka még a háború előtti időben különböző nemzetiségű volt és tudjuk, hogy iparunkhoz annak idején a magyarság nem igen érzett valami nagy hajlamot. A leg-

több és a legnevesebb vendéglőseink, kevés kivételével, magyar érzelmű németek voltak. A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Koreszmárosok Ipartársulatának akkori szaklapja német nyelven jelent meg és csak később jelent meg magyar és német nyelven. Az akkor megjelent egyetlen magyar nyelvű szaklap alig birt terjeszkedni. A „Fogadó” sem Budapesten, hanem „Újkor” névvel a színmagyar Szege-den indult meg. S ha most átlapozzuk a régi magyar szaklap számainak, dörge-delmes közleményeket olvasunk abban a magyarosítás érdekében és erős kritikákat a pincérek ellen, hogy nem tanulják azt meg, hogy Magyarországon nemcsak hogy illik, de kötelesség is magyarul beszélni! Felháborodva írták akkor a szaklapban, hogy a pincérek a kávéskonyhába kiabálva így adták le a rendeléseket: „Eine Schale Weiss mit Schaum”, „Zwei Glas Schwarz”, stb.

Szervezkedési készség és ipari öntudat nem igen volt. Minek is lett volna? A regálé idejében jó dolga volt a vendéglősöknek, koreszmárosoknak, nem volt „korlátolt” kimérés, nem szaporodtak folyton a „korlátlan” italmérések, hanem igazán létszámhoz voltak kötve az italmérési üzletek. Nem volt ital-

mérési illeték, forgalmi adó, kereseti adó, stb., az üzletek jól mentek. Télen azok az ugynevezett „fertálykoreszmák” nem sok vizes zavartak, — a termelők kimérték rossz borukat, mert a jót a vendéglősök amugyis megvették. Ebben a jólétben kinek volt szüksége szervezkedésre? De jött a regálé megváltás, az 1888. évi italmérési törvény, a kiméroiiparban a helyzet egyszerre megváltozott! Fiskális érdek kezdett lenni, hogy minél több italmérési üzlet nyíljon. A pár ezer forint regálé váltással a vendéglősök erős konkurenciát is kaptak. Megnehezedett bizony már akkor a vendéglősök és koreszmárosok felett „az idők járása”.

Iparunkban így kezdett az elégedetlenség, oly hangulat volt kialakulóban, hogy ölbe tett kézzel nem nézhetik tovább a dolgok folyását. Az a vágy, hogy a vendéglősiipar képesítéshez köttessék, akkor vett erősebb lendületet, mert akkor nemcsak az volt Stadler Károly, Gundel János, Glück Frigyes és más kiváló vendéglősnek az elgondolása, hogy ezáltal elérhető lesz, hogy csak jól képzett intelligens emberek helyezkedhetnek el a vendéglős- és fogadóiparban és ezáltal emelik az ipar szintjét és egészséges bázisra fektetik annak alapját, hanem az az elgondolás is vezette őket, hogy a jövőben a képesítés által lehetetlenné lesz tve, hogy a vendéglősiipart ismét olyan kontárinvázió lepje el, mint akkor, mikor a regálémegváltás után az italmérési állami jövedék lett és az egész vonalon emelték az italmérők létszámát. Ez az ipari közhangulat azután már kívánatosá tette azt, hogy a kartársak az 1884. évi XVII. tc.-ben biztosított joguknál fogva megalakítsák, érdekeiknek védelmére, az ipartársu-

latokat és e szervezetben tömörüljenek. S miként már e sorok elején említettük, Fekete Gyula erre vállalkozott. Bejárta Nagy-Magyarország majdnem minden városát, nagyobb járásokat és felhívta a szervezkedésre a kartársakat, segítségükre volt az ipartársulatok megalakulásánál, buzdította őket az összetartásra. Ez a munka több éven át tartott s mikor az egész ország megszervezése véget érte, egész természetesen az a kívánság alakult ki, hogy az ország helyi szervei egységes központi irányítás alá kerüljenek. Ebből a kívánságból kifolyólag azután létesült később — szintén hatalmas agitációs munka után — Szabadkán az Országos Vendéglős Egyesület, a mai Vendéglősök és Koreszmárosok Országos Egyesülete.

Fekete Gyula a sopronmegyei Ebergőc községben 1868 augusztus hó 26-án született. Édesatyja közlégi vendéglős és mészáros volt. Iskoláit Sopronban végezte, emellett megszerezte édesatyjánál az ipari képesítést is. Majd bevonnult a 76. gyalogezredhez, katonai szolgálati idejének letöltése után mint tisztviselő az osztrák-magyar konzulátusnál Braziliában és pedig Sao Paulóban és Rio de Janeiroba több éven keresztül működött. A szokatlan klíma és honvágy hosszú távollét után visszahozta szülőföldjére, amikor unom-kára reá — 25 évvel ezelőtt — a „Fogadó” szerkesztőségének kötelékébe lépett.

Két és egy fél évtizedes fáradságos, komoly munka után leleplezzük az iparunk öreg harcósát, ki fiatal hévvél és állandó fehér székfűvel palástolni kívánja — korát —, miképpen ez a jól sikerült arcképen itt látható.

(s-f.)

A báltonalmádi bortermelői kimérés

A „Borászati Lapok” egy bortermelői kimérés kálváriájáról kesereg. Bevezető soraiiban azt írja az említett lap, hogy azért, hogy a bortermelői kimérések engedélyezése a legegyszerűbb és legkönnyebb legyen, nem egyszer emelte fel szavát, s e tekintetben a pénzügyminisztérium illetékes osztályának vezetője is kedvezően nyilatkozott. Mégis a perifériák úgy látszik nem ismerik a legfelsőbb hely intencióját és a legkülönösebb kifogásokkal halasztják a termelői borkimérések engedélyezését.

A tényállás, meg kell jegyeznünk, csak egyoldalú beállításban, a B. L. nyomában közölt fellebbezés szerint a következő:

A veszprémi m. kir. pénzügyigazgatóság 1931 július hó 10-én kelt és már 1931 július 11-én Budapesten kikézbcsített 17433—V. 1931. számú határozata ellen mely tisztelettel fellebbezéssel élek.

Indokaim olyanok, amelyek nyomán azonban nemcsak említett pénzügyigazgatóság határozatának megsemmisítéséért, illetve megváltoztatásáért és sajtótermésű boraimnak korlátolt ki-

mérés iránti kérelmem teljesítéséért eszedem, hanem — ha erre a nagyméltóságú pénzügyminisztérium okot lát fennforogni — mely tisztelettel kérem a veszprémi pénzügyigazgatóság ellen a vizsgálat elrendelését annak megállapítása végett, hogyan születte meg egy ily határozat, mert a szóbanforgó határozat indokolása tárgyalogonak nem mondható és sem a törvény betűjének, sem szellemének meg nem felel.

Ezek után kegyeskedjék megengedni, hogy a tényállást és fentebb említett indokaimat ismeressem.

1931 június 4-én kérvényt nyújtottam be a veszprémi pénzügyigazgatóságnál és ebben sajtótermésű boraimnak Báltonalmádin való korlátolt kimérésére kértem engedélyt. Bár mindenki által tudott dolog, hogy bortermelők hasonló engedély megszerzése nélkül is (?) értékesítik így boraikat, mert hiszen a mai áldatlan viszonyok egyenesen belekényszerítik ebbe őket — én, ami természetes, az érvényben lévő rendelet szellemében kívántam eljárni és kérvényeztem.

Teljes jóhiszeműségemben nem gondoltam egy pillanatra sem arra, hogy kérvényemet hónapokkal azelőtt kellett volna beadni, ha azt akartam, hogy a fürdőszekert e célra hasznosítsam. Azt hittem, hogy két héten belül — miután semmi akadályozó ok nem lehet — az engedély birtokában lehetek. De itt példátlan eset történt:

Az engedély kiadását egy helyszíni szemle előzi meg. Mintán nagy elfoglaltságom mellett csak 3—4 hetenkint mehetek Balatonalmádiba. 1931 június 8-án arra kértem pótlólag a pénzügyigazgatóságot, hogy a szemlét 1931 június 13-án, szombaton, tartsák meg, mert akkor Almádiban leszek. A pénzügyigazgatóság, helyesebben a pénzügyőri szakasz, nagyon előzékenyen tett eleget ebbeli kérésemnek.

A szemle megtartott, de a borkezelő gyanánt vincelléremet nevezvén meg, annak erkölcsi és születési bizonyítványa vált szükségessé. Pár nap alatt ezeket beszereztettem és most már nyugodtan vártam az engedélyt. De az engedély késett.

1931 július 1-én levélben sürgettem a rövid úton való kikézésítést. E levelmre nem kaptam választ. Néhány nap múlva a budapesti pénzügyigazgatóságnál érdeklődtem és ott megtudtam, hogy 6k nem kikézésíteni való engedélyt, hanem egy kérdést kaptak, hogy állapítsák meg, hogy nincs-e engedélyt „kizáró ok”?

De erre nem válaszolhattak, mert a veszprémi átirathól — jóindulatu tipp-hiba folytán, amelyről magam is meggyőződhettem — kimaradt a címem. Tehát átirták a közelebbi címért. Ezt Veszprém még csak válasza sem méltatta. Címemet tehát tölem tudták meg. Kiküldtek hozzám egy pénzügyőrt 1931 július 10-én, megállapították, hogy „kizáró ok” nincsen és 1931 július 11-én erről már a veszprémi pénzügyigazgatóságot értesítették. De már késő!

Mert július 11-én reggel már megkaptam a fenti határozatot. Tehát be sem várták a budapesti választ! A pesti pénzügyigazgatóság nem tudott annyira sietni, hogy a veszprémi meg ne előzze az elutasítással.

Mély tisztelettel bátorodom megkérdezni, ha rendelet írja elő a pesti pénzügyigazgatóság megkérdezését, miért nem várták be annak választát, ha pedig nem kellett megkérdezni, miért kérdezték meg?

A határozat indoklása: „mert folyamodó főfoglalkozása nem bortermelés”.

Vajjon az a bortermelő — és ilyen a legnagyobb része —, akinek nem főfoglalkozása a bortermelés, borával az acétát öntözze fel? Az ilyen termelő csak áldozatot hozzon szőlője fenntartásáért, de mód nem adatik neki a bora értékesítésére? Tudtommal a veszprémi pénzügyigazgatóságnak is az a kötelessége, hogy az adóalanyokat erősítse és ne gyengítse és a kincstár jövődelmét fokozza és ne csökkentse. Már pedig a lépésével egyenesen a kincstár ellen cselekedett, mert paragon halgom heverni szőlőföldemet, mintsem

az ő kényének-kedvének engedjem azt kitenni.

Az indokolásnak azt a részét, hogy egyébként is az engedély kiadását közszükségleti szempontok nem indokolják, nem is tartom érdemesnek cáfolni, mert az csak a komolyság rovására történhetnék.

Mindezekhez még azt vagyok bátor mély tisztelettel hozzáfűzni, hogy még gondolkozom azon, hogy ne tereljem-e az ügyet polgári bíróság elé is egy a veszprémi pénzügyigazgatóság ellen irányuló kártérítési perről és itt csak egyetlen megmondolás szól ellene, hogy nem kívánám említett pénzügyigazgatóság elítélendő hibáját a magas kincstárra áthárítani.

Mindezeknek előrebocsátása után mély tisztelettel kérem a nagyméltóságú Minisztériumot, hogy a veszprémi pénzügyigazgatóságot utasítani kegyeskedjék, hogy Balatonalmádiban sajtótermésű boraimnak korlátozott kimérése az engedélyt megadja és egyúttal kegyeskedjék ellene ebben az ügyben a vizsgálatot lefolytatni.

Alázatos kérelemnek kedvező elintézését kérve, maradtam

Budapestben, 1931. évi július hó 21-én.

A fellebbezésben ismertetett tényállás szerint a veszprémi pénzügyigazgatóság nagyon helyesen járt el és elvárjuk a pénzügyminisztérium illetékes osztályának vezetőjétől, hogy a fellebbezés elutasításával a nem előnyösen beállított veszprémi pénzügyigazgatóságnak elégtételt fog adni. Balatonalmádi fűrődhely, amellet bortermelő vidék is, ott igazán nincsen szükség arra, hogy bortermelői kiméréseket nyissanak. Azt is kell tudni, hogy a fűrődhelyre nem olyan közönség jár, amely tivornyáznai akar. Az ottani állandó- és idegyvendéglőkben alig van italforgaszítás s mint az ott lakó üzletemesek mondják, a fűrődvendégek Almádiba spórolni járnak. Nagyon helyesen cselekedett a veszprémi pénzügyigazgatóság, mert az tudja legjobban, hogyha ilyen felesleges termelői engedélyeket kiadnak, úgy az igen nagy adókat és egyéb nagy terheket viselő vendéglők fennállását kétségessé teszik. A fellebbező azt az őszinte vallomást is teszi, hogy „mindenki által tudott dolog, hogy bortermelők

hasonló engedély megszerzése nélkül is értékesítik így boraikat”, tehát a törvényes rendelkezések betartása nélkül! Mit szól ehhez a pénzügyminisztérium illetékes osztályának vezetője? Eddig még nem hallottunk arról, hogy a miniszteri illetékes osztály vezetőjének kinek „intenciója” van a Bor. Lapok szerint, felháborodott volna az, hogy engedély megszerzése nélkül is árusítanak a termelők és hogy, bár az 1921. évi IV. tc. 30—60 naphal állapítja meg az italmérési engedélyek iránt beadott kérelmek elintézését, felháborodott volna az, hogy egyes kérvények évek múlva sem nyernek elintézését.

A pénzügyminiszter 16.152—1926. sz. rendelete 5. pontja értelmében bortermelői engedélyeket 20.000-nél kevesebb lakost számláló községekben csakis esetben adható ki bortermelői engedély, hogyha ezt közszükségleti szempontok megkívánják. Ez a szempont Balatonalmádiban nem áll fenn.

A Borászati Lapok a fellebbezéshez végül a következő esodálatos reflexiót fűzi: „A bortermelői kimérések engedélyezés nem a személyhez van kötve, hanem ahhoz a szőlőhöz, amelyben a bor terem. (Ez a megállapítás igazán új! A személytelen bormérés!) A kérdésnek itt van a lényege és semmiféle más magyarázatot a törvény, illetve rendelet a fenti értelemben nem tartalmaz.”

Talán leghelyesebb volna, ha a bortermelők a pénzügyminisztérium italmérési osztályának megszüntetését javasolnák a 33-as bizottságnak és ennek ügykörét a földművelésügyi minisztérium borászati osztályára bíznák.

A pénzügyminiszteri döntésre kíváncsiak vagyunk!

Harc a „jogfolytonossággal” üzött visszaélések és az egyre szaporodó termelői kimérések ellen

A pesterzsébeti, esepeli és kispesti vendéglősök a helyi általános ipartermélet útján előterjesztették a bortermelők egyre erősebb terjeszkedése miatti panaszukat, valamint azt is kérték, hogy a hatóságok szüntessék meg a jogfolytonossággal üzött visszaéléseket. E beadványra most a következő válasz érkezett. Ebből a válaszból, amit alább közlünk, csak azt látjuk, hogy a pénzügyi hatóság nem igen törte a fejét

azon, mikép lehetne a törvény alapján ezeket a kétségtelen jogos panaszokat mégis orvosolni. A bortermelői engedélyek kiadását egy rendelet szabályozta, nem látjuk be, hogy akkor, amikor a gyakorlatban kiséül, hogy az a rendelet nem helyes és adóalanyok tönkremenetel emiatt, miért ne lehetne a rendeletet módosítani? Ha a vendéglős és korsmaipar ügyeit a pénzügyi hatóságok, mondjuk nem nagyobb jóindu-

lattal fogja intézni, úgy a legnagyobb sajnálattal csak azt mondhatjuk, ebből a szakmából kevés adótfizetői tudó iparos fog megmaradni.

A panaszos beadványra egyébként ez a válasz érkezett:

A m. kir. államrendőrség bpesti főkapitánysága közigazgatási osztálya.
500 fk. I. 1931. i. tlm.

Általános Ipartestület Kispeszt, Csepel Pesterzsébet.

Értesítem, hogy a budapestvidéki m. kir. pénzügyigazgatóságtól kért és 64151-3 számú átiratban közölt véleménye szerint azokban az italmérsi üzletekben, melyek nem közvetlen megelőzőleg engedélyezett kimérés gyakorlatot, az italmérés az 1921. évi IV. te. 34. §-ában foglalt rendelkezés értelmében az üzleti utód italmérsi engedély iránti kérelmének jogerős elutasításáig be nem szüntethető. Ennek következtében az ilyen ú. n. jogfolytonossággal bíró üzleteknek magasabb értéke alakult ki a gyakorlati életben. Az ilyen üzlethelyiségeknek felmondással való megszerzését, vagy a panaszbeadványokban nem említett, de szintén felmerült egyéb magánjogi ügyekkel való átruházását a rendőrségnek és a pénzügyi hatóságoknak megakadályozni nem áll módjában.

A m. kir. állami rendőrség budapesti főkapitánysága háztulajdonosoknak italmérsi engedély iránti kérelmét még akkor is, ha az üzlethelyiség úgy belső berendezésénél és fekvésénél fogva a követelményeknek megfelel és italmérés céljaira alkalmas, — csak abban az esetben véleményezi, ha a folyamodó az 1921. évi IV. te. 14. §-ában

meghatározott elsőbbségi igényvel bír és különös érdemekkel rendelkezik (katonai arevonalbeli szolgálata, hadirokkantság, szakképzettség stb.). Ha pedig a háztulajdonos részéről üzérkedés esete látszik fennforogni, a főkapitányság a kérelem teljesítését még akkor sem véleményezi, ha folyamodó különös érdemekkel rendelkezik is.

Saját termésű borok uccára való kimerésének és kismértékben való árusításának jogosultsága az 1921. évi IV. te. végrehajtása tárgyában kiadott 101.010—1921 sz. P. M. rendelet 7. §-ának III. bekezdése értelmében a termelés helyén, vagy a bortermelő lakóhelyén a bortermelőnek juttatandó kedvezmény jellegével bír és így ezek a jogosítványok a közszükségleti szempontokra való tekintet nélkül engedélyezendők.

Az ezen rendelkezést kiegészítő 16.152—1926. P. M. számú rendelet 5. pontja értelmében a bortermelő nemcsak a bortermelés helyére és a bortermelő lakó helyére, hanem más, nem bortermelő község (város) területére is nyerhetnek engedélyt és pedig nem bortermelő helyekre 20.000 vagy ennél több lakost számláló községekben — szintén a bortermelőnek juttatandó kedvezmény gyanánt a közszükségleti szempontokra való tekintet nélkül, 20.000-nél kevesebb lakost számláló községekben azonban esakis abban az esetben, ha azt a közszükségleti szempontok kívánják.

Pesterzsébeten, Csepelen és Kispeszen tehát termelői engedélyek iránti kérelmek közszükségleti szempontból meg nem tagadhatók.

Bpest, 1931 június hó 25.

Baksa sk., fkphelyettes.

A fogadók (szállodák, penziók), vendéglők, kávéházak, kávéházak, tejjövcárnokok és cukrászdák munkaidőrendje

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 1931. évi 152.040. sz. rendelete.

Az iparban, valamint némely más vállalatban foglalkoztatott gyermekek, fiatalok és nők védelméről szóló 1928. V. törvényeink 1—3., 8., 12—16., 18—20., 22—24., 30. §-ainak és az ezekre vonatkozó büntető rendelkezések végrehajtása tárgyában kiadott 150443—1930. K. M. számú rendelet 36. és következő szakaszai szerint egybekötött azokban a fogadóknak (szállodákban, penziókban), vendéglőkben, kávéházakban, kávéházakban, tejjövcárnokokban és cukrászdákban is, amelyekben nőket foglalkoztatnak, a rendelet előírásának megfelelő munkaidőrendet kell kifüggesztve tartani.

Elém terjesztett jelentéséből megállapítottam, hogy az említett üzemekben éjjel elfoglalt személyzetnek a munkaközi szüneteket nem lehet mindenkor pontosan az előre megállapított időben adni, miután a munka a vendégek jelenlététől és számától függ s így a munkaközi szünetek tekintetében bi-

zonyos eltulodások állhatnak elő.

Számolva az üzemek természetéből folyó ezzel a kétségtelen nehézséggel, a fentebb idézett rendeletben foglalt rendelkezésektől eltérően megengedem, hogy az említett üzemek munkaidőrendjében a nőknek biztosítandó munkaközi szünetek kezdetének és végének feltüntetését mellőzni lehessen és e helyett csak a munkaközi szünetek tartama legyen feltüntetve.

A munkaközi szünetek tartamának a tényleges munkaidő tartamához kell igazodnia. Abban az esetben, ha a női alkalmazott napi tényleges munkaidője meghaladja a tizenegy órát, a munkaközi szünetek tartama nem lehet két óránál rövidebb. Abban az esetben, ha a női alkalmazott napi tényleges munkaidője tizenegy óra vagy ennél rövidebb idő, a munkaközi szünetek tartama nem lehet egy óránál rövidebb.

Végül megengedem, hogy az első be-

kezdésben felsorolt üzemekből azokban, amelyekben az esti tíz és reggeli öt óra közötti időben (éjjeli idő) dolgozó személyzet munkaideje a napi kilenc órát és a heti ötvennégy órát meg nem haladja, a munkaközi szüneteket megadottaknak lehessen tekinteni abban az esetben, ha a munkaadó a női személyzetnek lehetővé teszi, hogy munkaközi szünetben legalább két ízben étkezzessen.

Azoknak az üzlettulajdonosoknak, akik éjjeli időben foglalkoztatott női személyzetükre vagy annak egy részére nézve ezt a megoldási lehetőséget igénybe kívánják venni, ennek megfelelő rendelkezést kell a munkaidőrendbe felvenniük. A rendelkezés szóhat ilyképen: „...azoknak a nőknek munkaideje, akik ebben az időben esti tíz óra és reggeli öt óra között (éjjeli idő) munkát végeznek, egy-egy napon kilenc óránál és heti ötvennégy óránál több nem lehet. A munkaidőjük kezdődik... órákor és végződik... órákor. Ezeknek a női alkalmazottaknak kifejezett munkaközi szünetük nincs, de munkaközi szünetben legalább két ízben étkezzessenek.

A fentiekben hivatkozott alaprendeletet a folyó évi február elseji lapszámban ismertettük. Meg kell említenünk, hogy az alaprendelet azt mondja: „Az iparban, valamint némely más vállalatban, stb. rendelkezések” viszont a fenti rendeletben foglalt enyhítések csak a felsorolt iparokra vonatkoznak, a *korcsmaipar itt nem lett felsorolva*.

Két italmérsi engedély egy kézben

Innen-onnan tíz éve lesz, hogy az italmérsi törvény életbe lépett. A módosított italmérsi törvény, az 1921. évi IV. te., már meghozatalánál nem elégitette ki a vendéglős- és korcsmaipar. Igen sok a kibúvó benne, a szakképzettség pedig a korlátlan italmérsi engedély elnyerésénél nem a fő kellék, hanem 5—6 kategória előzi meg a szakembert, stb. Itt van az a bíres „jogfolytonosság”, mellyel minden italmérsi létszámot illuzóriussá tesznek. A közszükségletre való tekintet nélküli bortermelői engedélyek, az ál-termelői kimérése és azután a visszaélés az ú. n. „jogosokkal”. Az italmérsi törvény 10 év után igen sokféle módosításra szorul s leghelyesebb volna az italmérsi engedély kiadását az iparhatóságra bízni, amely amúgy is a folyamodónak elsősorban köteles kiadni az ipari jogosítványt. Már százszor említettük, az állam az engedélyilleték és fogyasztási adóknak a községek részére való átengedésével a követlen bevételtől az italmérésből már amúgy is esleett, minek tartja fenn a racionális és ú. n. takarékoság korszakában azt a nagy adminisztrációt, amely az italmérsi engedélyek kiadásával és az ezzel összefüggő ügyeket adminisztrálja, intézi?

Az élet, a fejlődés azonban újabban az italmérsi törvénynek egy más házára is rámutat. Az italmérsi törvény 8. §-ához kiadott V. U. 2. bekezdése szerint az italmérsi engedély iránt folyamodónak kérvényében meg kell jelölnie és egyben nyilatkoznia arra nézve is, hogy akár magának, akár pedig vele vagyonszösségben lévő, illetve közös háztartásban élő családtagjainak ugyanabban a körében vagy az ország területén bárhol van-e már és hol ilyen engedélye?

A törvény 18. §-ának 4. bekezdése pedig azt mondja: „ha a jelen törvény életbelépése napján egy kézben, avagy egy családnak vagyonszösségében lévő, avagy közös háztartásban élő tagjai kezében több korlátlan kimerési engedélye van . . . csak egy engedély hagyható meg.”

Vagyis a törvény nem engedi meg, hogy egy személy egynél több italmérsi engedéllyel bírjon. Alapjában véve ez helyes is. A cél mindenkor az legyen, minél több önálló és független kispolgári existencia létesítése. Az életmód, a nyaralás és a fürdőzés megváltoztatása, a vikendezés elterjedése folytán a városi üzletekben nyáron nagy pangás állott be. A sok személyzettel dolgozó vendéglősök ennek folytán a legmegbízhatóbb személyzetüknek egy részét — vendégváhiány miatt — kénytelenek elbocsátani. A strandfürdők, a vikendtelepek és csónakházak vendéglői üzletei pedig — kevés kivételével — nem szakmabeliek kezébe kerülnek, akik azután többnyire nem szakmabeli munkaeöket alkalmaznak. Ha a nagy személyzettel dolgozó városi vendéglősöknek az italmérsi törvény nem tenné lehetetlenné, úgy azok egy másik, nyári üzletben, a stabil üzletükben nyáron feleslegessé váló személyzetüket el tudnák helyezni. Így a sok kontár nem lenné el a nyári üzleteket és elsősorban csak szakemberek nyernének ott elhelyezést.

Tehát szociális szempontok is szólnak amellett, hogy a nagy személyzettel dolgozó városi üzemek tulajdonosainak egy második korlátlan engedély kiadásával lehetővé kellene tenni, hogy a nyári szónban személyzetüket ne legyenek kénytelenek apasztani, a feleslegessé váltakat a másik üzletben lehetne foglalkoztatniok.

Az italmérsi törvény 9. §-ához kiadott V. U. 4. bekezdése szerint az ilyen engedélyek kiadása lehetséges.

Ebben az ügyben a napokban egy küldöttség megy a pénzügyminisztériumba és reméljük, sikerülni fog egy megfelelő magyarázó rendelet kiadását kieszközölni.

A kénezésről*

Kénezésre főképpen akkor van szükség, amikor a hordóban, valamint a pincében lévő mikroorganizmusok (penészgombák) hatását megrátoljuk, vagy pedig ezáltal a bortároló edényeket tisztán tarthatjuk.

Igen sokszor akkor is kéneznek, ha a hordó már nincs tele, csupán azért, hogy a bor tükröse maradjon. Ez igen helytelen és a szervezetre egészségtelen eljárás, mert a kénezett bor fejfájást és emésztési zavarokat okoz.

Kénezéshez mindenkor csak arzénmentes, tiszta kénszeletet szabad használni. Egyéb fűszerezett kénszeletet a törvény szigorúan tilt, mert ezáltal a bornak idegenszerű mesterkelt íze és szaga lesz.

Hogy mennyi kéne kénezése az üres hordónak, az mindig annak őrartalmától függ. Gyenge kénezésnél 1—2 gr., erősebb kénezésnél 3—4 gr., míg igen erős kénezésnél 5—6 gr. kén szükséges hektoliterenként.

Nem helyénvaló eljárás az, amikor az átfűrt kénszeletet ráakasztják a dróthorogra, mellyel a meggyújtott kénszeletet leeresztik a hordóba és az aknával a hordó szájához jól odaszorítják. Mert ezáltal a drót bevágja a hordó száját és emiatt nem lehet azt többé légmentesen elzárni, miáltal a hordó belseje a levegővel érintkezvén, jobban ki van téve a megpenészesedésnek. A hordóban csepegett kén nem szabad, hogy megszaporodjon, mert a must forrása következtében az feloldódik, mitől a bor záptojás-szagot kap, attól aztán igen nehezen lehet azt megszüadítani. Ezért jök a direktre erre az alkalomra készített kénező aknák, melyek felfogják az elégetett kén maradványát.

Kimosott üres hordókat bekénezés előtt jól ki kell csepegtetniük, mert a víz sok kénssavat vesz fel. Az üres hordókat 4—6 hetenkint kell kénezni, mert különben — kivált nedves pincében — a hordó könnyen penészes lesz. A jól kikénezett hordóban korhadás, rothadás, penészesedés, főképpen a tiszta, jó levegő hiánya miatt nem állhat elő, sőt még az erjedés is rövidebb, vagy hosszabb időre megszűnik.

A pince levegőjének tisztántartását szintén kénezéssel érhetjük el. 100 négy-

* A mustszekción előtt közöljük *Neuner* László cikket. Itt csak arra kívánunk rámutatni, hogy a must kénezése csak a törvényben megengedett határig szabad. Ez a közlemény a *Borlapokban* is megjelent.

Franck kávé végy,

a magyar mezőgazdát
a magyar munkást
a magyar ipart
segíted

zetméter pincefelületre körülbelül 25—30 gr. kén elegendő. Ezáltal úgy a falakat, valamint a helység valamennyi tárgyát óvjuk a megpenészesedéstől.

Friss must szállításánál, hogy ütközben ne erjedjen, szintén kénezéssel segítünk. Beteg, gyanus, vagy törésre hajló borokat erősen bekénezett hordóba kell áttejteni, a további bajok elkerülése, illetve gyógyítása céljából.

Gyakran adódik az az eset elő, hogy a kimosott üres hordó nem veszi be a kén, illetve nem ég el benne. Ezen ügy is szoktak segíteni, hogy kivesszik a csapszegdugót — egy kis ideig hagyják, hogy a hordót a levegő keresztüljárja és aztán kénezik be. Van rá eset, hogy ez az eljárás sikerrel jár. Amde a penész még nincs eltávolítva, a hordó mégis egészségtelen maradt és még sem használható.

Célszerű a bekénezett hordóra rájegyezni a kénezés napját, tévedések elkerülése végett.

Különféle közlemények

A lisztől (örleményről) kötelező a raktárkönyv vezetése.

A minisztérium 1931. évi 3630 M. E. számú rendeletének 37. §-a arra kötelezi a vendéglőt, hogy lisztet csak számla kíséretében szerezhet be és a számlát megőrizni köteles. Ugyaneseak köteles a beszerzett örleményekről a vendéglős összefűzött, lapszámozott és az illetékes forgalmi adóhivatal peesétjével előzetesen ellátott örlemény raktárkönyvet vezetni, melyben feltünteti a kapott számla alapján vásárolt liszt minőségét, súlyát, a vétel időpontját, az eladó nevét és lakóhelyét.

A soproni kereskedelmi és iparkamara iparunkra vonatkozó megállapításai.

A balatonfüredi ipartestület azt a kérdést intézte a kamarához, hogy egy vendéglősnek azon eljárása, hogy a vasútállomás bejárójánál az érkező utasok figyelmét rőpcedulával hívja fel üzletére, kifogásolható-e? A kamara a következő választ adta: „A szóbanforgó eljárás közterületeken való hirdetői jogot szabályozó jogszabályt nem sérthet, mert Zalavármegyének olyan

Magafrakvenciájú **ZEILEIS** kénzikkével. VI. Salvutca 69. — Telefon. 29-3-22
Gyógykezelés javulva idegbenltnak, bennulás, rheuma, végtágmervesség, érelmeszesedés, korai megöregedés, Bascedowkör, nő változásai zavarok, asthma, máj, vese és belső szervek megbetegedési esetében

szabályrendelete (v. ö. 1922:XII. tc. 34. §-ának 9. pontját és 36. §-át), amely a megye (avagy Balatonfüred) közterületein való hirdetés jogát szabályozná (esetleg megyei, vagy községi monopóliummá tenné), nincsen.

Amennyiben a röpecdulák szövege nem ütközik az 1923:V. tc.-nek, nevezetesen pedig e törvény 2. §-ának (szédelgő feldiesítés) vagy 13. §-ának (hírvérvontás) rendelkezéseibe, tisztességtelen üzleti versenyről sem lehet szó.

A körmeneti főszolgabírói hivatal a következő kérdésre kért választ: Szabósegéd vendéglőshöz pincéri szolgálathoz lépett. Megengedhető-e ez és az ily engedély a munkakönyvbe bevezetendő-e? Erre a következő válasz ment: „A segédnek képesítéshez kötött valamelyik iparról egy másik ily iparra való áttérését külön engedélyezni s az engedélyezés tényét a segéd munkakönyvébe iparhatóságilag külön átvezetni nem kell, illetőleg nem is lehet. Azt, hogy a segéd mily tartamu és minő ipar körébe vágó gyakorlatot végzett annak idején igazolni fogják a munkaadónak a munkakönyvben tett és a be- és kilépések alkalmával iparhatóságilag láttamozott bélyegei.”

Mikor annyi állás és munkanélküli tanult pincér van, igazán nem értjük, miért kell annak a körmeneti vendéglősnek egy szabósegédet pincérnek alkalmazni?

A vendéglőiparból a kamara területén legutóbb szakvizsgát tett: Frenreisz Istvánné Kőszegről és Szép Ferenc Zalaezerszegről.

Felmondás a segéd betegsége esetén.

Gyakran intézik hozzánk azt a kérdést, hogy ha iparossegéd hosszabb időn át beteg, fel lehet-e neki mondani? A törvénymagyarázatra annál inkább szükség van, mert az 1922. évi XII. törvény ez irányban nem intézkedik. A munkaügyi kérdésekben kifejlesztett bírói gyakorlat szerint a betegség egymagában véve a szolgálati jogviszonyt még abban az esetben sem szünteti meg, ha a betegség hosszú időn keresztül tart. Ha ugyanis az iparossegéd a hosszabb tartamu betegségéből felgyógyulva munkára jelentkezik, a munkaadó nem küldheti el felmondási idő nélkül. Ilyenkor tehát vissza kell fogadni a segédet és csak a törvényes felmondási idő közbevetésével lehet a munkaviszonyt megszüntetni. Megteheti azonban a munkaadó, hogy már a betegség ideje alatt felmond és így ha a felmondási idő a betegség alatt letelik, sem fizetést nem kell adnia, minthogy a betegség alatt a segéd táppénzt kap, sem a segédet felépülése után nem kell visszafogadnia. A betegség ugyanis nem gátolja a munkaadót abban a törvényes jogában, hogy a segédnek indokolás nélkül felmondjon. — de csakis a rendes felmondási idő megtartása mellett. A felmondásnak két hétre, vagy három hó-

napra kell szólnia aszerint, hogy a segéd fontosabb teendőket látott-e el avagy nem.

Sok a panasz a zeneszerzők jogdíja miatt.

A Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezete, amely hazánkban soha nem remélt privilégiumot élvez, nem igen akar figyelemmel lenni a mai nehéz helyzetre. Egykettőre pereskedik s rengeteg költséget okoz ezáltal igen sok a megélhetésért küszködő kartársnak. Az Országos Egyesület nem régen két ilyen ügyben fordult a szövetséghez és rámutatott a szövetség nem éppen méltányosnak mondható eljárására. Erre a szövetség azt válaszolta: „Ha a zenéltető feleknek nehéz a helyzetük, úgy még nehezebb az a mi sokszor nyomorgó tagjainknak, akik a mai viszonyok mellett és a zene meehanizálódása folytán arra vannak utalva, hogy formálisan nyilvános előadási jogukból kénytelenek megélni.” Ezekből a sorokból is láthatjuk, hogy a sok zeneszerzőnek, akik közül egyesek nagyon jól vannak elhelyezkedve (még a minisztériumban is), mégis csak megvan a megélhetésük, még az előadási jogdíjakkól is, de a vendéglősök, kávéosok és korezmárosoknak alig van már meg a megélhetésük. Legokosabb volna egyáltalában nem zenéltetni. Akkor, amikor a vendéglősök, korezmárosok alig bírják az állami adókat és egyéb terheket fizetni (ami mindenestre fontos kötelesség), egy privát szövetkezet ne hálássza el a kincstár elől a pénzt. Az Országos Egyesület most a külföldi vendéglőipari szervezetekhez fordult, hogy megtudja, máshol miképp szabályozták a szerzői jogdíj fizetését.

Az ujbudapesti vendéglősök

nyári mulatsága e hó 6-án a siker jegyében zajlott le. A mulatságon résztvett Semsey László dr. polgármester és neje, a város és a rendőrség főtitkárja, nagy számban a kartársak családtagjaikkal. Szűcs Mihály, a Vendéglősök és Korezmárosok Országos Egyesülete elnöke, stb. G a a l Jenő jó konyhája és italai csak fokozták a hangulatot, úgyhogy a vendégsereg csak reggel 6 óra után távozott a mulatság helyéről.

A Dunakeszi—Alag és környékbeli kartársak

szervezkedés céljából e hó 4-én előértekezletet tartottak. Az értekezleten megjelent Lehocz Lajos, az Országos Egyesület társelnöke, Ankner József intézőbizottsági tag, Somló Sándor Szentendréről és Huszty Ferenc, a szakcsoporthoz elnöke, Felsőödről. Az eszmecsere után Fejuch Károly kartárs vezetésével egy bizottság választott, amely az alakuló nagygyűlést fogja előkészíteni.

FÜRST BERNÁT

Budapest legrégebb és legmegbízhatóbb
MŰVÉSZÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST, VII. HARSFA UCCÁ 40.
Sürgönyt: ARTISTIK BUDAPEST.
TELEFON: JÓZSEF 465-60.

Női kamaranégyes, női zenekarok,
jazz- és szalonzenekarok, énekes bázongoristák, artisták és táncművészek
közvetlése.

Vas vármegye a borempeszés és borbatyuzás ellen.

Vas vármegye törvényhatósági közgyűlésén augusztus 3-án tartott ülésén Tuboly Lajos földbirtokos, Mészáros István kispap, felsőlőházi tag és Boross Imre dr., ügyvéd kifogást emeltek a borbatyuzás és borempeszés ellen. A közgyűlés elhatározta, hogy szigorú rendszabályokat hoz a batyuzással való visszaélés és mind a borempeszés ellen. — Bár a most is érvényben lévő törvénnyel és rendeletekkel meg lehetne akadályozni a borbatyuzást és borempesztést, csak az a hiba, hogy a hatóságoknak vagy nincs erre embere, vagy nem akarja. Így tehát most nagyon kívánságiak leszünk, hogy a néhai minta vármegye, hogyan fog ebben az ügykedésben rendet tudni teremteni.

A sörügy Székesfehérváron.

A Székesfehérvár városi és megyei ipartársulat múlt hóban tartott választmányi ülésén többek között a sörügy került szóba. E tárgy tárgyalásánál igen érdekes adatokat talált a választmány a Vendéglősök és Korezmárosok Országos Egyesülete lapunkban is annak idején publikált körlevelében továbbá az egyesületnek egy vezetőségi tagjának levelében, amelyet az ipartársulat kívánságára információképp megküldött. E levél felolvasására került és abból az is kiderült, hogy egyik részben náluk is képviselt sörérdekeltség állítólag igen szép számléket tud adni, ahol akar. A választmány arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sörügy egyáltalán nem tekinthető befejezettnek, amiért is egy permanens sörbizottságot küldött ki ifj. Héj Imre elnök, Szöllősy Ferenc titkár, ifj. Tosch Károly pénztáros, Foltényi József, Selymes Mihály és Jankovits Imre személyében. E sörbizottság munkálkodásáról augusztus 27-én a turózsáki vendéglőben tartandó választmányi ülésén fog beszámolni.

Egy új hitelezési bázis.

Nem hiába mondta már száz évvel ezelőtt a német költő, hogy „Amerika, neked jobb dolgod van, mert nincsenek tradícióid.” Ebben a vén Európában a tradíciók meggátolnak minden nagyserű újítást. Vegyük csak a hitelezést, itt csak úgy adnak a bankok kölcsönt, hogyha a hitelgénylő váltót ad két jó kezessel, vagy jelzálogra telekkönyvi

bekebelezésre, kézizálogra, áruira stb. stb., feltéve ha van — pénz. Ugylátszik Amerikában ilyen ósdi formákkal s tradícióval nem bibelődnek, hanem kitalálták, mégis hogyan lehet valakinek kölcsönt adni, aki nem rendelkezik ezekkel a biztosítékokkal. Tehát a nyújtott kölcsönre most valami újabb garanciát követelnek ami, szerintük is, minden jóra való emberben meg kell, hogy legyen: a jellemre. S úgylátszik ez az új „üzletág” bevált, mert az egyik napilapban a következő hirt olvassuk:

A karakter-kölcsönök nagy sikere. Amerika egyik legnagyobb bankja, a National City Bank most számol be egy igen érdekes kísérletének eredményéről. Két és fél évvel ezelőtt vezette be ez a bank kisemberek számára az úgynevezett „karakter-kölcsönöket.” — Ezeknél a kis kölcsönöknél a bank nem néz más, mint hogy a kölcsönigénylő milyen jellemű ember? Néhány pszichológust szerződtetett a bank és ezek tárgyaltak a felekkel. Beszélgetés közben megvizsgálják a kölcsönkérő fél karakterét és eszerint dönt a bank, hogy ad-e hitelt vagy sem? Két év alatt 185.000 ember kapott ilyen karakterhitelt, összesen ötmillió dollár értékben. Mind a 185.000 ember pontosan betartotta a törlesztési feltételeket.

Jó volna ezzel minálunk is kísérletezni! Minek ragaszkodnak minálunk a pénzintézetek csak olyan kitaposott formákhoz? Kölcsönigénylő akadna itt is elég, lévén jellemes emberekben itt sem hiány!

A felesleges és költséges központi szerv.

Azt olvassuk, hogy a Sopronban szeptember 6–8-ikán tartandó országos iparos kongresszuson a tárgyszorozat egyik pontja az lesz, hogy megszüntetik az ipartestületi reformot és a központi szerv felállítását. Hogy az ipartestületi törvény reformra szorul, az biztos, hogy azt sürgetni kell, helyes, utóvégre az illetékes személyek már évek óta ígérik az ipartestületi reformot, az erről szóló törvényjavaslatot be is nyújtották a képviselőházban a nyár elején, akkor, mikor a t. Házat nemsokára rá foszlatták. Tehát tárgyalásra nem került. Az új képviselőházban ezt a törvényt most újból kellene beterjeszteni, de ugylátszik, a választás után e törvény megalkotása már nem sürgős. — Ami azonban a központi szerv felállítását illeti, ez aztán már igazán nem sürgős, nemcsak nem sürgős, de nincs is rá szükség. Már megirtuk, ez az úgynevezett központi szerv minden hatáskör nélküli valami, melynek fenntartása körülbelül 200.000 pengőbe kerülne, amelyhez a minisztérium egy tekintélyes összeggel az adópénzből hozzájárulna, a még szükséges 125.000 pengőt pedig a kereskedelmi és iparkamarák és az ipartestületek lennének kötelesek előteremteni. Vagyis a felesleges központi szerv létesítése újabb teherrel járna az iparosságra. Hát az iparosság még nem fizet eleget adó és egyéb címeken? Mit

kapnak ezért az újabb megterhelésért? Általánosságban halljuk, hogy az ipartestületi tagdíjak, amelyeket közadók módjára is lehet beszédni, oly gyéren folynak be, hogy az előirányzatnak 30%-a sem jön be. Minek tehát akkor új kiadásoknál az iparosokat megterhelni akarni?! Egy pár hangos iparosvezér kívánja azt, de az ipar és iparosság nagy tömegének érdeke bizony nem kívánja. A vendéglősök és kereszmárosok az üzletükben megforduló iparosokat világosítsák fel, miről is van szó és hogy ne statisztáljanak az olyan törekvésekkel, ami nem az előnyüket szolgálja, mert a központi szerv semmi előnyt nem fog nyújtani, de nagyobb kiadást igen.

Schermann Kálmán a szegedi Tiszaszálló bérlőjének bucsuja.

Megirtuk, hogy Schermann Kálmán visszavonul magánéletbe és évégből Budapestre saját házába költözik. A szegedi vendéglősiipari szakosztály az újszegedi Vigadóban búcsúvaesoraára jött össze, ahol a szakosztály egyik alnöke méltatta Schermann érdemeit és 40 éves szakmai működését. Dávid Sándor után a kereskedelmi és iparkamara nevében Landesberg Jenő dr. mélyenjáró szavakkal kifejezte a kamara elismerését, végül pedig Schreiner János főpincér mondott még beszédet, aztán Schermann Kálmán meghatottan köszöntö meg az üdvözléseket és hangoztatta, hogy elszakíthatatlan szálak fűzik Szegedhez.

Jelentkezzenek a régi nyugdíjintézeti tagok.

Nyugdíjgyesületünk hosszas utánjárás és kérvényezések után a népjóléti miniszter úrtól 2000 P segélyt kapott. Nyugdíjgyesületünk igazgató-sága július 28-án megtartott ülésén úgy határozott, hogy ezen összeget a régi intézet legrosszabb helyzetben élő, tehát elagott, munkaképtelen volt alkalmazott tagjai és nyugdíjasai között fogja segély címen felosztani. — Felhívjuk tehát azon igényjogosultakat, akik ezen segélyre reflektálnak, hogy Lónyay u. 22. sz. alatti központi irodánkban saját érdekükben az akis levélben mielőbb jelentkezzenek.

Jaj de ravasz . . .

Egy közzei lapban a következő hirdetést olvastuk: Kítműnően kezelt, mindig friss közzei sör 15 százalékkal olcsóbban kapható a strandon, mint vendéglőkben. Nappal a legjobb szórakozóhely a strandfürdő. Vacsora előtt és után a legkellemebb sörözőhely. — Az olvasó most azt kérdezheti, hogy hol van ebben a kis naív hirdetésben — valami szokatlan?

Szokatlan is először, hogy egy italmérő — mert evvel csak oly gyénn foglalkozhatik, aki italmérési engedéllyel el van látva — azt írja, hogy t. publikum gyere hozzám, mert én olcsóbban méröm a sört, mint a vendéglősök. Mintha ebben a szövegben egy

kis hirtérvontás is volna, mert a n. é. közönség elé úgy állítja a „vendéglőket”, hogy ott túlzott magas árban mérük a sört, mely talán nem is jól kezelt és mindig friss. Valami nagy kollégiálításra nem vall e hirdetés!

Nem szólnánk semmit, ha a névtelen hirdető italmérő azt írta volna, hogy nála a kítműnően kezelt közzei sörnek mi az ára. Ez egyenes, magyaros beszéd volna. De így, a m. t. nagyérdemű fogyasztóközönség számtani feladatot kap, evvel a feladattal pedig csak akkor birkózhata meg, ha az illető hirdető kiírta: A vendéglőkben egy pohár sör 30 fillér, nálam 15 százalékkal olcsóbb, így azután kiszámítható volna, hogy a Strand-Anonymusnál egy pohár sör 30 fillér minus 15%, vagyis 25 és egy féfillér.

Ugylátszik a stranditalmérő nyári kereszmáros, mert az étkezést, sőt még a büffét sem hirdeti, hanem igen ravaszul azt mondja, hogy nappal a strandon legjobb lehet szórakozni, ami bizonyára az ott uszkaló keeses nimfáknak köszönhető és nem a strandos sörnek. Szokatlan azután e hirdetés szövege azért is, mivel — és ebből következtetünk arra, hogy kereszmáros az illető és nem „szakképzett” kartárs — azt írja, hogy a strandfürdő vacsora előtt és után a kellemes sörözőhely. És vacsora közben? Ugylátszik csak a vendéglősöket akarja kipécezni, de megeléjti az arról, hogy a közzei vendéglősök és kereszmárosok igen megértő barátságban vannak egymással, egyforma árban mérük a sört, sőt kellemes helyiségekben vacsora előtt, közben és után a vendégek igen kellemes borozó és sörözőhelyet lenek. S mindezeket pedig azért írjuk, hogy rámutassunk arra, miszerint minden italmérőnek nemcsak jól kell tudni mondjuk a — sört is kezelni (hogyan történik ez vajjon a strandon?) de hirdetés fogalmazáshoz is kell érteni, nehogy akaratlanul hirdetésében kartársait megbántsa és a hirdető közönségnek pedig számtani problémákat ad fel. Aztán érdekes volna még azt is megtudni, hogy tényleg betartja a hirdetett 15 százalékos áremedményt és hogyan tud visszaadni egy fél fillért? Nem oly könnyű ám az üzletvezetés!

ÜZLETI HIREK

Újpest. Zorn Géza, a Szücs-féle Próféta étterem volt főpincére megvette a Virág uca 30. sz. alatti Szager-féle polgári vendéglőt és azt renoválva e hó 6-án ünnepélyesen nyitotta meg.

Budapest. Pósch Károly, a II. Margit körút 2. szám alatti éttermet egy új díszes külön teremmel bővítette.

Finta Lajos üzletét áthelyezte a VII. Bosnyák tér és Hajtsár út sarkán épült új házába.

Özv. Néder Jánosné az új köztemetőnél nagyszabású építkezéssel bővítette keresmaüzletét.

A. Fogadó-Magyar
& Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaipar érdekeit képviselő szaklap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI. Aradi uca 11. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésre.

Hivatalos órák: vásár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98.

Az egyesület ügyésze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáférhető tagoknak naponta délután 4-6-ig díjmentesen jogi tanácsot szolgál. Iroda: IX. Ferenc-körút 37. Telefon: J. 379-88.

Borpiac

A borpiacra a belföldi forgalom nem túlnagy és inkább csak vendéglősök vásárolnak, míg a nagykereskedelem gyengébb, bár itt is állandó vételek történnek. Különösen érdeklődéssel figyelik a franciaországi kivitel, melynek újból lehetőségei vannak, éppen úgy, mint Belgium felé is kiviteli törekvésekről hallunk.

A termelők, némely katasztrófálisan aszályos helyen, tartózkodnak az eladástól. Különösen a homokon észlelhető a baj, de már Tokajhegyljáról is értesítés jött a nagymérvű hőség kártételeiről. Egy esős idő esetén felő a rothadás.

Szentmártonkútán a szőlőbirtokosok hangulatát a katasztrófális szárazság irányítja és visszatartják áruikat. A partos részek elpusztultak, de már a lapos fekvések is megálltak a fejlődésben. Paraszttáru alig van, urasági is erősen csökkent. Árak 20-22-25 fillér körül váltakoznak.

Jászberényben a nagy szárazság miatt a terméskilátások állandóan rosszabbodnak. Eladatott 100 hl 13 fokos 20 fillérért, 80 hl 11,5 fokos 15 fillérért, 100 hl 12 fokos 17 fillérért, 50 hl 15 fokos 19 fillérért.

Prónayfalván elkelt 30 hl 12,3 fokos fehér 14 fillérért és 14 hl 13,3 fokos vörös 22 fillérért.

Gyöngyösön a tavalyi termés 30%-a még megvan. Kínálat változatlan árák mellett nagy. A napokban a következő tételek köttettek: 800 hl 10,5 fokos fehér 13 fillér, 200 hl 12 fokos fehér 14,5 fillér, 200 hl 12,4 fokos fehér 15 fillér, 180 hl 10,3 fokos fehér 13,5 fillér, 85 hl 14,6 fokos visontai 32 fillér, 60 hl vörös 18 fillér, 80 hl sötét otello 22 fillér, 110 hl 12,7 fokos fehér 17 fillér, az állomáshoz szállítva készpénzért. A korai Csabagyöngye, Madlen Royal és sasza szőlő kilója, mikor e sorokat írjuk, 40-45 fillér.

Hahóton közepes kínálat mellett egy kistételi 12 fokos 16 fillérért kelt el.

Tokoresihegyen (Zala m) kb. 500 hl

12 fokos adtak el vendéglősöknek 20 fillérért, kicsiben kimérve 60 fillérért. Zalatárnokon kis tételekben 10-12 fokos borok 18-20 fillérért kelnek el.

Pacsán az 1930. évi termés (ugy Nova mint egyéb) 85%-a szeszfőzésre 1 filléres fokunkinti árban kelt el.

Szekszárdon számottevő eladás nem volt. Árak eddigi színvonalon mozognak. Fokunkint 1,2-1,3 fillér, míg minőségi árunál 2,5-3,5 fillér.

Pálinka: Törköly. Törkölypálinkát — mivel a pálinkafajták között még mindig a legolcsóbb — állandóan keresik. A termelés a szükségletnek csak igen csekély részét fedezi, így az áru beszerzése egyre nehezebbé válik és ennek megfelelően az árák is szilárdabban. Árak hektoliterfokunkint 2,75-2,85 P.

Seprőpálinkában kisebb tételek után jelentkezik érdeklődés, ami azonban prima áru hiányában nem talált kielégítésre. Árak hektoliterfokunkint 2,90-3.- P.

Eperpálinkában a tavalyival szemben körülbelül 40%-kal csökkent a termelés, így a piacra kerülő áru hektoliterfokunkint 3,20 P árban elhelyezhető.

Ószilvapálinkában a prompt szükséglet fedezésére az elmúlt héten változatlan árák mellett jött üzlet létre. Nyáriszilvában a beváltás már megkezdődött. Az érdeklődés a vörösszilvából készülő áruval szemben a kekáru iránt nyilvánul meg, mivel lényegesen jobban feldolgozható. A tőkehiányban levő vállalatok közül többen későbbi szállításra előleg mellett óhajtottak eladásokat eszközölni, a kereskedelem azonban e tekintetben tartózkodó álláspontot foglal el.

Borpiacra változatlan.

Árak hektoliterfokunkint 3,40-3,50 P.

A jegyzett árák ab főzde, hordó nélkül, III. táblázat szerint átadva és átvéve értendők, a mindenkor érvényben levő forgalmi adó külön felszámítása mellett.

A korcsmáros kenyérárusítása.

A 93.608-1928. KM. sz. rendelet 4. §-ának második bekezdése értelmében, vendéglőben, kávéházban, korcsmában, valamint egyéb nyilvános étkezőhelyiségekben kenyeret és fehérsüteményt az ily üzletekben „szokásos módon” az üzlethelyiségen kívül történő fogyasztás céljára is ki lehet szolgáltatni. A „szokásos mód” alatt a kenyérnek adagolt formában való kiszolgáltatása értendő, minél fogva a korcsmáros üzlethelyiségen kívül fogyasztásra csak adagolt kenyeret adhat el, nincs jogában azonban korcsmáros-iparendelő alapján a kenyérnek kgkénti kimérésére, vagy egészben történő elárúsítására.

Vesztességes üzletévre nem jogosult az adó kivétel.

A közigazgatási bíróság egy hozzákerült felelőre hozta a fenti határozatot. Egy vidéki kereskedő a kereseti adóra vonatkozó valamásához szabályszerű könyvvizetésén alapuló nyereség és veszteség számlát, valamint mérleget csatolt igazolta, hogy a kérdéses időszakban üzleti tevékenysége veszteséggel zárult. A kivett adóját megfeleltette. Az adófeizsámolás bizottság annak ellenére, hogy megállapította, miszerint a könyvvizetés ellen kifogás nem emelhető, az adót nem törölte azzal az indoklással, hogy az egyenlő teherviselés szempontjából a kimutatott veszteség ellenére nem maradhatott az adózó adózatlanul. A közigazgatási bíróság elé került panaszra. A közigazgatási bíróság helyt adott, mert megállapítása szerint az adózónál az adó kivétel szabályszerű könyvvizsgálatot is tartottak s a felvett jegyzőkönyv szerint a szabályszerűen vezetett könyvek a kérdéses adózási időszakban tényleges veszteséget mutattak fel. Már pedig ha az adózó szabályszerű könyveket vezet és a könyvvizetésre fennálló szabályok pontos betartása mellett a könyvek veszteséget tüntetnek fel, azon a címen, hogy mások hasonló körülmények között súlyos adókkal megróvattak, az egyenlő teherviselésre való hivatkozással mesterkéltan adóalapot megállapítani nem lehet, hanem a fennálló és igazságos adóztatás reális alapját biztosító szabályok értelmében más adózók is a törvény értelmében őket nem terhelő adó alól mentesíthetők. A közigazgatási bíróság határozata — rendkívül nagy jelentőséggel bír a kereskedők és az iparosok jövőbeni adózására.

A SZAKMA TÁRSASÁGSZÉJÖVETELEI.

Vendéglősök Jóbarát asztaltársasága Aug. 19. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája vitéz Vesztegal Györgynél (VII. Hársfa uca 51).

Aug. 21. Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Ammer Jánosnál (I. Etele tér 7).

Aug. 26. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Balla Józsefnél (X. Kerepesi út 39).

Aug. 28. D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékéért ápoló asztaltársaság összejövetele Bandl Józsefnél (IV. Mária Valéria uca 2).

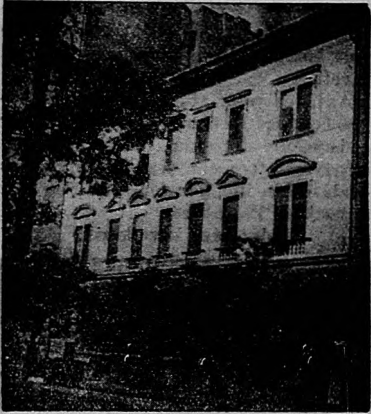
A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: Fekete Gyula.

Merkantil-nyomda. Hunyadi uca 4

Közvetítette és kialakította 134.000 P vé-
telárért: ZWILLINGER GYŐZŐ in-
gaatlanügynökségi iroda, Budapest,
VII, Erzsébet körút 29. Tel: J. 403-13.

MÜNNICH ALADAR műépítész, tör-
vényszéki hites szakértő által megál-
lapított forgalmi becserítke 266.000 P.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésök
stb. Országos Nyugdíjgyesülete Szék-
háza, VII, Aréna út 15.
354 □ ölon

A városok és községek által szedhető bor- és hús-fogyasz- tási adók, valamint sör- és szeszfogyasztási adópótlékok tárgyában kiadott 1923. évi 121.100. számú P.M. utasítás

Az előző két lapszámban a fenti szá-
mú rendelet teljes szövegét közölték. A
rendelet 3. §-a kötelezi a városokat és
községeket, hogy a szóbanforgó adók
beszedéséről szabályrendeletet alkossanak.
A pénzügyminiszter így függelékként a
fentemlített rendelethez meg-
küldte mindjárt a szabályrendelet
mintát is. E szabályrendeletmintá szö-
vegét alábbiakban közöljük:

Szabályrendelet

a város (község) területén
fogyasztott bor (pezsgő és habzóbor),
hús, sör és égetett szeszes italok után
fizetendő városi (községi) bor- és hús-
fogyasztási adó, illetve sör- és szesz-
fogyasztási adópótlék kivételre, besze-
dése, ellenőrzése és kezelése tárgyában.

1. §. város (község)
a pénzügyminiszter által az 1923:
XXXIII. tc. 3. § (1-8.) bekezdésében
foglaltak végrehajtása iránt 121.100-
1923 szám alatt kiadott utasítás alap-
ján elhatározza, hogy a területén
fogyasztott mindennemű bor (pezsgő és
habzóbor), hús, sör és égetett szeszes
italok és folyadékok után városi (köz-
ségi) bor- (pezsgő és habzóbor) és hús-
fogyasztási adót, illetve sör- és szesz-
fogyasztási adópótlékokat szed.

I. FEJEZET.

Általános rendelkezések.

2. §. A városi (községi) bor- (pezsgő
és habzóbor) és hús-fogyasztási adó,
illetőleg a sör- és szesz-fogyasztási adó-
pótlék alá eső cikkeket
városba (községbe)* be, vagy azon ke-

resztülvinni, különös engedély nél-
kül, csak nyilvános utakon szabad,
nem pedig dűlőutakon, ösvényeken,
gyalogutakon és egyes lakházakhoz
vezető mellékutakon. A szállítás csak
nappal történhetik, még pedig április
hótól szeptember hó végéig reggel 5
órától, este 9 óráig, a többi hónapokban
pedig reggel 7 rátt, este 7 óráig.

Ez az időbeli korlátozás az átutazók
és a nyilvános szállítási vállalatok ál-
tal szállított adótárgyakra nem ter-
jed ki.

3. §. Az 1. §-ban felsorolt fogyasz-
tási cikkeknél a városba (községbe)
való behozatala a 10., 19., 366. és 47. §-ok
értelmében az illetékes városi (községi)
közégnél bejelentendő.

A köteles bejelentés alól kivételnek
azok az adótárgyak, amelyek a váro-
son (községen) vasúton vagy kirakás
nélkül hajón, avagy más vízi jármű-
vön szállítatnak keresztül, vagy a ten-
gelyen való szállítás esetében, ha a
megállás csak az igavonó állatok eteté-
sére vagy itatására szorítkozik. Ha
azonban az átvitelben levő; adótárgyak
huzamosabb ideig maradnak a város
(község) területén, azok bejelentendők
s egyúttal bejelentendő a tovább szál-
lítás ideje is, ami előzetes bejelentés
mellett tetszés szerint megváltoztat-
ható ugyan, de ily módon a kérdéses
adótárgyak öt nappal hosszabb ideig
semmi körülmények között nem tart-
hatók a városban (községben). Ha az
így behozott adótárgyak egy része
elidegenítették, az elszállítást megelő-
zőleg bejelentendő az átvevő fél neve s
igazolandó, hogy az átvevő fél a kér-
déses adótárgyak beszerzéséről előírt
bejelentést szabályszerűen megtette,
vagy bélyegtelen nyugta (adóbárcá)
ellenében lefizetendő a ki nem szállít-
ott mennyiség után járó fogyasztási
adó, illetőleg adópótlék.

A bejelentett (elraktározott, nyil-
vántartásba vett, kiszállított) adók-
teles cikke mennyiségének megállapí-
tásánál s ennek alapján az adóössz-
szeg kivételénél a félliteren (kg-on
hektoliterfokon) alóli törtrészek elej-
tendők, a féllitert (kg-ot hektoliterfo-
kot) elérő, vagy ezt meghaladó törtré-
szek pedig egész liternek (kg-nak hek-
toliterfoknak) veendőek.

4. §. Általános szabályt képez, hogy
azok a felek, akik a városi (községi)
bor- (pezsgő és habzóbor) és hús-fogyasz-
tási adó, illetve a sör- és szesz-
fogyasztási adópótlék azonnali fizeté-
sére vannak kötelezve, (10., 20., 36., 48.
§-ok továbbá az 51. § V. p. és 52. §.) a
fogyasztási adók, illetve adópótlékok
tárgyát képező cikkeket behozatalára és
beszerzésére vonatkozó bejelentéseket a
kérdéses cikke beraktározása (bepin-
cézése) előtt kötelesek megtenni és a
bejelentéssel egyidejűleg a kérdéses
cikket a fogyasztási adók, illetve
adópótlékok beszedésére és ellenőrzé-
sére kijelölt közlegnek bemutatni. Ez
a közeg megállapítja a bemutatott

*) A város (község) területe alatt az
illető város (község) egész területe, ha-
tára értendő a hozzá tartozó puszták-
kal, tanyákkal együtt. Összeépített vá-
rosok (községek) e szabályrendelet
szempontjából egy városnak (község-
nek) tekintendők.

cikk mennyiségét (minőségét, szeszfo-
kát) s ennek alapján kiszámítja a fize-
tendő adóösszeget. Ha az adótárgyak
bejelentés és megadózás végett való
bemutatása alkalmával a fogyasztási
adó beszedésére jogosított, vagy az ily
bejelentések átvételére kijelölt közeg
nem lenne a kérdéses cikkeket be-
raktározhatja, köteles azonban 24 óra
alatt írásbeli, vagy szóbeli bejelentés
mellett a kérdéses cikk után a bejelentés
adatai szerint járó fogyasztási
adót, vagy adópótlékokat befizetni.

Beraktározás (bepincézés) alatt érte-
tik az illető cikknek valamely raktár-
ba, pincébe, üzleti vagy más zárt, vagy
nyílt helyiségbe akár csomagolt, akár
kibontott állapotban való elhelyezése.

5. §. Adóköteles felek az általuk fize-
tendő fogyasztási adókat, illetve, adó-
pótlékokat általában a bejelentés, ille-
tőleg a leszámlolás alkalmával a tény-
leg behozott, illetőleg fogyasztott
mennyiségek után kötelesek megfizet-
ni — kivéve a bortermelőket, akik a
borfogyasztási adót a 18. § 2. pontjában
körülírt esetben átalányösszegekben
is fizethetik. Indokolt esetekben ezeket
az adókat illetve adópótlékokat szabad
egyezkedés útján megállapítandó fél-
évi átalányösszegekben bármely adók-
teles fél is fizetheti.

A fizetendő fogyasztási adóknak, id-
letve adópótléknak félévi átalányössz-
zegekben való megállapítása egyezségi-
leg történik. Az egyezség írásba fogla-
landó; az egyezséget tartalmazó ok-
mány bélyeg- és illetékmentes. Az
egyezkedés megkötésére a városi tanács
(községi előljárárság) jogosult.

Az átalány szerinti adóztatás azon-
ban (a 18. § 2. pontban említett esetet
kivéve) csak indokolt esetekben alkalm-
mazható és az átalányösszeg megállapí-
tásánál ne legyen kisebb annál az
összeegnél, amelyet a fél a tételenkénti
adóztatás alkalmazása esetén fizetni
tartoznék.

Az egyezség egy-egy naptári félvévre
köthető, sa netalán hosszabb időre kö-
tött egyezség is a naptári félvév letelté-
vel érvénytelenül válik.

Az egyezségileg megállapított áta-
lányösszeg havi előzetes részletekben
fizetendő. A megállapított átalányössz-
szeg az egyezség lejártá előtt egyvala-
lúlag sem fel nem emelhető, sem le
nem szállítható, kivéve, ha az adótétel
változik, amely esetben az adótétel vál-
tozásának diópontjától kezdve az áta-
lányösszeg ugyanolyan arányban vál-
tozik, amilyen arányban az adótétel
változott. Az egyezség időközben csak
akkor szűnik meg, ha az üzlet meg-
szűnt, vagy jellege megváltozott.

6. §. Az 1. §-ban megjelölt fogyasztási
adók és adópótlékok elleni jogor-
voslatra nézve a pénzügyminiszter ál-
tal 121.100-1923. szám alatt kiadott
Utasítás 5. §-ának határozmányai irány
adók.

7. §. Az ezen szabályrendeletben
megállapított határidőkben be nem fi-
zetett fogyasztási adók és adópótlékok
a közadók módjára biztosítottak és
hajtatnak be.

II. FEJEZET.

Pezsgőbor (habzóbor) fogyasztási adó.

88. §. A pezsgőbor (habzóbor) fo-
gyasztási adó alkalmazható legmaga-

sabb tételét az 1923:XXXIII. tc. 13. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. pénzügyminiszter állapítja meg.

A pezsgőbor (habzóbor) után fizetendő borfogyasztási adó tétele a pezsgőbor mindenkor eladási, illetőleg beszerzési árának %-a.

Annak tekintendő:

a) a viszontelárusító vagy fogyasztó által fizetett összeg, az eladó részéről felszámított fogyasztási adó nélkül.
b) a saját házi szükségletre nem helyben beszerzett pezsgőbor (habzóbor) beszerzési ára.

Viszontelárusítók az adózottan vásárolt pezsgőbor (habzóbor) után a viszontelárusító által fizetett és az általa a fogyasztótól szedett árak közötti különbözet alapján terhelendők meg fogyasztási adóval.

9. §. Pezsgőbor (habzóbor) fogyasztási adót fizetni kötelesek:

1. a pezsgőbor (habzóbor) gyártásával és nagybani elárúsításával iparszerűen foglalkozó felek az általuk eladott illetőleg elfogyasztott mennyiségek után a 12. §-ban előírt módon;

2. a város (község) területén pezsgőbornak (habzóbornak) kimérésével és kismértékben való elárúsításával foglalkozó felek az általuk beszerzett illetve eladott vagy elfogyasztott mennyiségek után a 10. §-ban illetve a 14. §-ban előírt módon;

3. azok a magánfelek, akik saját szükségletükre a város (község) területére pezsgőbort (habzóbort) behoznak, a behozott mennyiség után a 10. §-ban előírt módon.

10. §. Mindenki, aki pezsgőbort (habzóbort) egyszerre féllitert meghaladó mennyiségben a város (község) területére hoz, tartozik ezt a városi (községi) fogyasztási adó beszedésére jogosított közegnél azonnal bejelenteni és a 9. § 1. pontjában említett felek kivé-

telével a fogyasztási adót a bejelentéssel egyidejűleg lefizetni.

11. §. A 9. § 1. pontjában említett felek havonként és pedig a hó utolsó napját követő 3 napon belül a bejelentések átvételére jogosult városi (községi) közegnél bejelenteni kötelesek:

a) az előző hónap végén fennmaradt készletet;

b) az illető hóban beszerzett (gyártott) mennyiséget, a beszerzés sorrendjében és a beszerzési forrás megnevezése mellett;

c) a város (község) területén eladott mennyiséget és az eladási árat;

d) a város (község) területéről kiszállított mennyiséget;

e) a még fennmaradó készletet.
Az adatok helyessége mindenkor eredeti számlákkal igazolandó.

12. §. A 11. § értelmében teendő bejelentések alapján az adókitetésre jogosult közeg a fizetendő fogyasztási adót azonnal kivetíti.

Az adókitetés alapjául szolgál a város (község) területén más, mint a 9. § 1. pontjában említett feleknek eladott mennyiség eladási ára, illetőleg a bejelentő fél saját háztartása által elfogyasztott mennyiség mindenkor forgalmi ára.

A törött és romlott pezsgők után adott adókedvezmény jogcímén a kivetett adóból 1% levonásba hozandó.

13. §. A 9. § 2. pontjában említett felek havonként és pedig a hó utolsó napját követő 3 napon belül a bejelentések átvételére jogosult városi (községi) közegnél bejelenteni kötelesek:

a) az előző hónap végén fennmaradt készletet;

b) az illető hóban a város (község) területén beszerzett mennyiséget a beszerzés sorrendjében és a beszerzési forrás megnevezése mellett;

c) a város (község) területén eladott mennyiséget;

e) a még fennmaradt készletet.
Az adatok helyessége mindenkor eredeti számlákkal igazolandó.

14. §. A 13. § értelmében teendő bejelentések alapján az adókitetésre jogosult közeg a fogyasztási adót azonnal kivetíti.

Az adókitetés alapjául szolgál a város (község) területén eladott, illetőleg a bejelentő fél saját háztartása által elfogyasztott mennyiség beszerzési és eladási ára, illetőleg forgalmi ára közt mutatkozó különbözet.

(Folytatása következik.)

Korcsmahelyiség

lakással, nagy borpincével, 70 éves üzlet jogfolytonossággal, Külső-Jászberényi út 13. (Kőbánya), november 1-re kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosnál: Bpest, X. ker., Füzér u. 6, fldsz. 2.

Vendéglős konyhája bűszkosége, Az ételek finom izletessége!

Ezért rendeljen Horváth Ferenc Szeged, édes nemes paprikát a kgr. 3 P 20 fillér.

Dunántúl egyik forgalmas gócpontján Jótorgalmú

nagyvendéglő

13 vendégasztóval gazdag leltárral betegségek miatt azonnal

eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Érzékeny, fájós lábakra

készíték orvosok által elismert új találmány gyógycipőket, ludaalp, fagyás, izzadás, tyukszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől, NYÁRY gyógycipész, Szondy uca 25. sz. Gyógycipők egyedüli készítője. Címét kérem megőrizni. Kérjen ismertetőt. Vendéglősöknek és alkalmazottainak ingyen láb átvilágítás, ha a „Fogadó“-ra látogatnak.

Eladó esetleg bérbeadó

Hajmáskér legforgalmasabb helyén 1050 négyoszög. l területen lévő

nagyvendéglő,

melyben két nagy terem, hat szoba, két konyha, mézsárszék, vegyeskereskedés és összes vendéglői mellékhelyiségek, vannak 525 négyoszögöl udvarral. Bővebb felvilágosítás Németh Ignác ottani jegyző úrnál, vagy intézetünkönél nyerhető.

Veszprém megyei Takarékpénztár, Veszprém.

Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok és Italmérők figyelmébe!

Kötelező a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült

Uj Borfőrvény-kivonat plakátja drb.-ja 90 fill.

Legalább 20 darab vételénél darabja 80 fillér.

A korcsmai hitel előrléséről szóló plakát „ 60 fill.

(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)

Flafalkorúak szeszflalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát „ 40 fill.

Padlóra köpni filos plakát „ 40 fill.

Éneklés és lármázás hatóságilag tiltva van plakátja „ 40 fill.

Káromkodás, frágár beszéd filos plakát „ 40 fill.

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portóköltésé miatt — darabonként 20 fillérrel drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron készültek. — Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős” kiadóhivatalában, Budapest, VI., Aradi uca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekből, 10 és 20 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánvét melletti küldésnél igen nagy a portóköltés.